

104. møde.

Tirsdag den 25. maj kl. 13.

Første næstformand (*Nathalie Lind*):

Medlem af folketinget *Erhard Jakobsen*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har meddelt mig, at han fra og med den 26. maj atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Abels*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af folketinget *Maisted*, *Halvgaard*, *Eva Rothenborg* og *Jytte Røge* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forsøgsuddannelse af folkeskolelærere ved Det nødvendige Seminarium.

(Andre selvst. forsl. nr. LXXVI).

Arbejdsmarkedsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Arbejdsløshedsforsikring for selvstændige erhvervsdrivende, nyuddannedes dagpengeret, dagpengeydelsens varighed, ferie m. v.). (Lovf. nr. 248). Eksemplarer vil blive omdelt.

Arbejdsmarkedsudvalget har afgivet betænkning over forslag til folketingsbeslutning om sikring af borgernes frie ret til arbejde og erhverv [af *Nathalie Lind* m. fl.]. (Andre selvst. forsl. nr. XVIII). Eksemplarer vil blive omdelt.

Arbejdsmarkedsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om vikarbureauer [af *Erhard Jakobsen*, *Arnfast* m. fl.]. (Lovf. nr. 5). Eksemplarer vil blive omdelt.

Retsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af tinglysningsloven. (Rentetilpasningslån). (Lovf. nr. 242). Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget om offentlige arbejder har afgivet betænkning over forslag til postlov. (Lovf. nr. 196). Eksemplarer vil blive omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af ligningsloven og lov om særlig indkomstskat m. v. (Lovf. nr. 241). Eksemplarer vil blive omdelt.

Jeg skal lade punkterne 4-6 udgå af dagsordenen, da betænkning ikke er afgivet.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Maisted*) (FP):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om forsøgsuddannelse af folkeskolelærere ved Det nødvendige Seminarium, idet jeg henviser til forslaget og de ledsagende bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:
Spørgsmål om fremme af forespørgsel til handelsministeren af Wilhjelms.

(Forespørgsel nr. XXIII. Anmeldt 21/5 76)

Første næstformand (*Nathalie Lind*):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af bestemmelser om ydelser i lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Forhøjelse af ydelser) [af Hanne Reintoft m. fl.].

(Lovforslag nr. 55. Fremsat 29/10 75. Første behandling 5/12 75. Betænkning 20/5 76).

Der var stillet 16 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets over-

gang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Hanne Reintoft (DKP):

Vi har ønsket at få dette forslag til behandling i salen, fordi vi ikke kan acceptere dets afvisning, og fordi vi ingenlunde synes, at de partier, der vil afvise det, har argumenteret ordentligt derfor. Det kan man jo også se af, at man nu ikke tager ordet, fordi man nok, ikke mindst i socialdemokratiet, har meget vanskeligt ved at argumentere for, hvorfor man ikke vil unde pensionisterne denne meget beskedne forbedring.

Velviljen over for pensionisterne er jo altid verbalt uhyre stor, men hver gang man forsøger at forbedre denne store folkegruppes vilkår, så finder man på alle mulige undskyldninger, når det skal realitetsbehandles.

Forslaget var og er beskedent. Det løser for os overhovedet ikke de påtrængende problemer, som pensionisterne har, og det har aldrig været tænkt som en erstatning for det forslag til en pensionsreform, som vi fremsatte i sidste samling.

Må jeg i øvrigt i den forbindelse beklage, at ministeren nu et halvt år har haft betænkningen fra pensionsreformudvalget uden på nogen måde at orientere os om de tanker, hun har gjort sig i den anledning.

Der har både i socialudvalget og i den offentlige debat været ført lange diskussioner om hvorvidt pensionisternes disponible realindkomst var sunket. Det svarer umiddelbart til hver enkelt pensionists daglige opfattelse af tingene, men man har ved forskellige embedsmandsudregninger søgt at skjule den kendsgerning, at pensionens realværdi i forhold til lønniveauet er blevet lavere. Det er meget katastrofalt for pensionisterne for øjeblikket, da lønningerne for tiden er fastlåst ved et reaktionært regeringsindgreb i overenskomsterne. Ser man på den kendsgerning, at pensionernes realværdi endog i 1975 er faldet i forhold til et stivnet og fastlåst lønningsgrundlag, så kan man forstå, at pensionisterne er mere end almindelig ramt af hele situationen.

Jeg synes også, man skal gøre opmærksom på det, kontaktudvalget har skrevet til socialudvalget. For det første at man ikke har fået kompensation for tjenestemændenes taktregulering, for det andet at man aldrig fik glæde af den reaktionære skattelettelse,

som Hartling-regeringen gennemførte. For det tredje at man aldrig har erklæret sig tilfreds med de sidste forhøjelser.

Ministeren burde vel også kunne tænke så langt, at man ikke i årevis kan blive ved bare at procentregulere et beløb. Vi ved, at eksistensvilkårene er ændret, forbrugsmønstret og vareudbud er ændret, og det, der engang var et eksistensminimum, er det faktisk ikke i dag, når produktion og udbud af varer og tjenesteydelser har fået nye former og nye priser.

Lad mig sige, at vi ikke kan støtte fremskridtspartiets idé om at sammenlægge grundbeløb og pensionstillæg. Jeg har hørt nogle besynderlige udtalelser om, at sådan noget kunne man lade være at tage stilling til, men jeg vil gerne understrege, at stemmer man ikke dette forslag ned, forrykker man de beskedne pensionssummer til fordel for dem, der er bedst stillet. Derfor må vi selvfølgelig afvise fremskridtspartiets ændringsforslag.

Jeg vil slutte — jeg kan godt mærke, at pensionisternes sag ikke har megen interesse her i salen — jeg vil slutte med at citere et lille brev, jeg har fået, hvor en mand skriver til mig:

Vil du hilse socialministeren og sige så mange tak for de sidste forhøjelser. De hjalp os meget og var ventet længe. Nu er vi i stand til at få kartofler om søndagen.“

Jørgen Junior (FP):

Selv om det måske ikke er særlig spændende at høre om disse pensionister, der ikke har det så godt, så må tinget altså affinde sig med det; så skal vi til gengæld affinde os med, at der ikke er ret mange, der hører efter, hvad der bliver sagt heroppefra.

I øvrigt må jeg sige, at jeg synes, det forslag fra DKP, der nu endelig kommer til anden behandling her, er en nødvendig understregning af, at de forbedringer, som er sket for pensionisterne indtil nu, er utilstrækkelige. DKP har forsøgt at forbedre lidt på dette. Man siger meget anstændigt, at det er ikke nogen hel løsning, og det finder jeg heller ikke det er. Tilsvarende har vi prøvet at stille nogle ændringsforslag....

Første næstformand (Nathalie Lind):

Jeg må anmode om lidt mere ro i salen.

Jørgen Junior (FP):

Tilsvarende har vi stillet nogle ændringsforslag, der markerer fremskridtspartiets linje, da det ikke er således, at fremskridtspartiets forslag er kommet til anden behandling. Naturligvis vil vi anbefale alle at stemme for disse ændringsforslag, selv om jeg dog ikke nærer nogen større forhåbninger om, at det vil blive tilfældet.

Vi vil stemme for enkelte af de kommunistiske ændringsforslag, men primært vil jeg sige, fordi det kan have en vis betydning, hvis man da kunne tage socialdemokratiets pensionistpolitik særlig højtideligt, at vi efter denne anden behandling, når det ændrede forslag foreligger, sandsynligvis vil stemme for lovforslaget ved tredje behandling, således at der med andre ord kun mangler socialdemokratiets stemmer i, at det kunne blive vedtaget ved tredje behandling.

Tastesen (S):

Mit partis ordfører i denne sag, hr. Albertsen, er forhindret i at være her, og jeg skal da gøre nogle bemærkninger om vores holdning til de ændringsforslag, der er fremsat.

Ændringsforslagene fra kommunisterne og SF går ud på at fastholde en forhøjelse af folkepensionens forskellige takster med 10 pct. Vi vil afholde os fra at stemme ved andenbehandlingen her, og vi vil stemme imod lovforslaget ved tredjebehandlingen.

Baggrunden herfor er, at man har givet pensionisterne det, der ved aftaler i forhold til arbejdsmarkedet er opnået enighed om med virkning fra den 1. april, og derudover er der for ægteparpensionisterne yderligere vedtaget en forbedring, der får virkning fra den 1. januar næste år.

Hertil kommer, at vi har en helt klar vilje til at forbedre og ændre pensionisternes forhold, ikke mindst for dem, der kun har folkepensionen at leve af. Disse synspunkter er jeg overbevist om vil være grundlaget for den pensionsreform, som vi ved der skal arbejdes med både i socialudvalget og i folketinget i de kommende år med sigte på den 1. januar — eller er det 1. april — 1979.

Derudover har fremskridtspartiet stillet ændringsforslag til forslagene her. Disse ændringsforslag må jeg afvise og meddele, at socialdemokratiet vil stemme imod dem. Det vil i realiteten jo betyde, at hvis frem-

skridtspartiets forslag blev vedtaget, var det selve identiteten i forslaget, som blev ændret, og det finder vi er principielt forkert. Men vi er også imod det faktiske indhold i fremskridtspartiets forslag, idet det vil begunstige; for det første vil det begunstige pensionistægtepar over 67 år, som har forskellige former for andre indtægter, umådelig meget i forhold til de pensionister, som kun skal leve af folkepensionen. Der bliver ingen forbedringer for de pensionister, som er enlige, og som kun har folkepensionen at leve af, og det finder vi er socialt urimeligt og uretfærdigt. Hertil kommer jo, at fremskridtspartiet har givet udtryk for sin særlige holdning til, at man ikke ønsker forbedringer for invalidepensionisternes og enkepensionisternes vedkommende. På denne baggrund vil vi stemme imod disse ændringsforslag fra fremskridtspartiet her ved anden behandling.

Ebba Strange (SF):

Socialistisk folkeparti kan tilslutte sig kommunisternes forslag om en 10 pct.s forhøjelse af pensionen for folke-, enke- og invalidepensionister. Det er ikke alene de samvirkende invalide- og pensionistforeninger, der har udregnet det faktiske fald, der er sket i pensionisternes realindkomst, det er bekræftet også af et bilag, som socialudvalget har fået fra socialministeriet, hvoraf det tydeligt fremgår, at procentforholdet mellem pensionernes størrelse og den gennemsnitlige bruttoløn er faldet støt og jævnt fra 1970 til 1975 med de ca. 10 pct., som kommunisterne nu foreslår pensionerne forhøjet.

Jeg synes, det er beklageligt, at man på et tidspunkt, hvor vi ved, at der foregår forhandlinger om tilskud til andre og mere velaflagte grupper i dette land bare afviser denne forhøjelse af pensionerne, hvor man samtidig fra folketingets flertals side er parat til at give ekstra tilskud til aktieindehavere, husejere og andre, der ikke har det samme behov og den samme brug for at få reguleret deres indkomst, som pensionisterne har. Men det er altså det, man skal opleve, når socialdemokratiet går i samarbejde med de borgerlige partier. Vi tilslutter os derfor naturligvis også de ændringsforslag, der er stillet i dag, da vi anser dem for at være konsekvensændringer i forhold til det oprindelige forslag efter den pensionsregulering,

[Ebba Strange.]

vi vedtog på socialministeriets foranledning for en måneds tid siden.

Derimod afviser vi fremskridtspartiets ændringsforslag. Vi har i socialistisk folkeparti nogle overvejelser, der går i retning af, om det er rimeligt at give fuld folkepension til alle. Vi mener, at folkepensionen måske i højere grad skulle være indkomstaafhængig, end den er for øjeblikket, og det, fremskridtspartiet her foreslår, det er at gøre hele folkepensionen, både grundbeløbet og pensions-tillæggene indkomstaafhængige, og det kan vi ikke under nogen omstændigheder medvirke til, hvorfor vi også går imod de ændringsforslag, der er stillet.

Steen Folke (VS):

Man forstår på socialdemokratiets ordfører, hr. Tastesen, at socialdemokratiet finder, at pensionisterne har det udmærket eller så godt som de bør have det, at de nærmest bør være taknemmelige for den uhyre beskedne regulering, som fandt sted for nylig. Vi andre mener ikke, at pensionisternes eksistensvilkår er på nogen måde acceptable, og vi mener, at den beskedne forhøjelse, der er foreslået i dette forslag fra DKP, er et minimum, en justering i forhold til den udvikling, der i øvrigt er sket i priser og leveomkostninger.

VS fremhævede ved førstebehandlingen af forslaget, at vi altså var enige i forslaget, kunne støtte det, men samtidig at også dette forslag i virkeligheden er helt utilstrækkeligt. Det er jo kun en beskedne 10 pct.s forhøjelse, der er tale om, og det er klart, vi er enige med forslagsstillerne i, at denne forhøjelse også bør finde sted i forhold til den i mellemtiden regulerede, de regulerede pensionssatser. Det betyder, at vi kan stemme for de ændringsforslag, som SF og DKP har stillet til det oprindelige forslag.

Samtidig vil også vi gå imod fremskridtspartiets ændringsforslag. Det er bl.a. også ud fra den synsvinkel, at vi mener ikke, at man skal afskaffe ordningen med pensions-tillæg. Vi mener ikke, at man skal afskaffe denne mulighed for en form for beskedne indtægtsregulering af pensionerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 116 stemmer mod 18.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 betragtedes som *forkastet* efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 5-7, § 1 med de foretagne ændringer, ændringsforslag nr. 8-13, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 14 og 15, § 3, således ændret, ændringsforslag nr. 16 og § 4, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v. [af Arne Bjerregaard m. fl.].

(Lovforslag nr. 211. Fremsat 10/2 76. Første behandling 1/4 76. Betænkning 21/5 76).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.